

Vår saksbehandler
Nina Zandjani 67838681

Vår dato
2004-04-20
Deres dato
2004-01-20

Arkivkode
Deres referanse
2002/2484KU/KU3 IE:ksl

Det kongelige kultur- og kirkedepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Omdanning av Norsk språkråd – Svar på høringsbrev

Vi viser til høringsbrev fra Kultur- og kirkedepartementet av 20. januar 2004 om omdanning av Norsk språkråd. Standard Norge blir bedt om å komme med synspunkter og innspill til strategidokumentet for og samfunnsforankringen av den nye språkinstitusjonen i Norge.

Standard Norge arbeider med standardisering på de fleste områder i samfunnet som bygg og anlegg, petroleum, mekanisk industri, kvalitet, miljø, sikkerhet, helse, energi og informasjonsteknologi. Organisasjonen utarbeider Norsk Standard, deltar i arbeidet med å utvikle europeiske og internasjonale standarder, og har ansvaret for å implementere disse i Norge. Standard Norge er en non-profit organisasjon som yter bistand til alle interessenter i den hensikt å utvikle standarder markedet og brukerne har behov for. Standardene utvikles i samarbeid med brukerne, det være seg bedrifter, organisasjoner, norske myndigheter, bransjeorganisasjoner, forbrukerrepresentanter og andre interesseparter som bidrar med ekspertise og finansiering.

Standardisering omfatter alltid også terminologiarbeid og ny terminologi blir i stor utstrekning publisert i standarder. Standardiseringen er selv en "storbruker" av norsk språk og arbeider for god forståelse og for å sikre at krav og avtaler blir overholdt. Derfor er det viktig at standardene formidler et godt språk.

En del europeiske og internasjonale standarder oversettes til norsk, men ikke på langt nær mange nok. Dette skyldes manglende ressurser. Arbeidet utføres av egne, profesjonelle oversettere og tidvis også av eksterne krefter. Parallelt med oversettelsesarbeidet blir det samlet inn, systematisert og utarbeidet ny terminologi i et samarbeid mellom oversettere, saksbehandlere og eksperter innenfor de respektive miljøene i Norge.

Vår kontakt med språkrådet hittil har i stor grad gått ut på at oversettere og språkvaskere, men også ingeniører og realister som er forfattere av standarder, har henvendt seg for å få råd og veiledning. Vi har også fått hjelp til utarbeidelse av våre språklige retningslinjer.

Oversetterne våre uttrykker seg slik: Vi har hatt stor nytte av konkrete råd fra Språkrådet både når det gjelder utforming av fagtermer og generelt språklige råd og vink. Vi ønsker videreføring og styrking av en slik tjeneste, noe à la Ordsmia.

Strategidokument for og samfunnsforankring av den nye institusjonen

I strategidokumentet for det nye språkrådet står det bl.a. "... skal aktivt fremja bruk av norsk språk som ein funksjonell reiskap i alle delar av samfunnet ..." Videre står det i høringsdokumentet at det nye språkrådet skal utarbeide en strategi for norsk språk.

Vi mener at i en slik strategi må teknisk språk innenfor alle fagområder være en viktig del. Hovedårsaken til dette er at det er innenfor disse områdene, f.eks. IT, bioteknologi, olje og petrokjemi, at trusselen mot norsk er størst. Denne strategien må da bl.a. handle om utvikling og bruk av teknisk norsk. Og i dette ligger naturligvis både utvikling av norsk fagterminologi og oversettelse av standarder.

For at Standard Norge til enhver tid skal bli det operative element og tjene brukerne, ønsker Standard Norge at den nye språkinstitusjonen blir en nyttig partner for institusjoner som er hyppige brukere av deres tjenester. I tillegg ønsker vi at den nye språkinstitusjonen skal være en plattform der vi kan ha et nært samarbeid når det gjelder fagspråk og at det kan være et diskusjonsforum, gjerne i form av referansegrupper, e-postfora, seminar- og møteverksted o.l.

Vi ser det som hensiktsmessig at fagterminologi utarbeides i fagmiljøene som er brukere av det norske språket i sin kommunikasjon, men at den nye språkinstitusjonen har en bevisst holdning til fagterminologi, at den fastlegger retningslinjer og bidrar med konkrete råd om utforming av terminologien.

Skal vi som utgivere av Norsk Standard kunne levere det samfunnet har behov for, dvs. dokumenter som er skrevet på et godt og forståelig norsk fagspråk, er vi avhengige av et nært og fruktbart samarbeid med den nye språkinstitusjonen og ser frem til dette.

Med vennlig hilsen
for Standard Norge

Trine Tvester
adm. dir.

Nina Zandjani